

Presentatie Hans In 't Hout

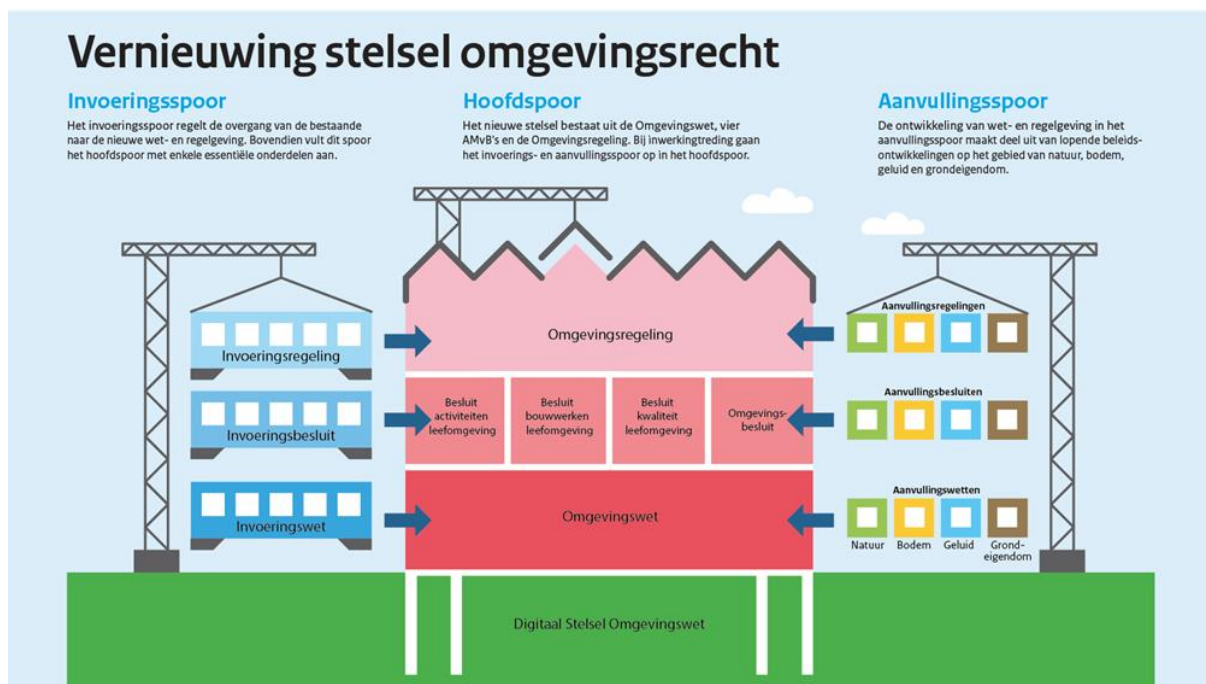
Update duurzaamheid in de Omgevingswet

Leerkring G32

8 juni 2017

Complexe stelselherziening bestaande uit meerdere juridische documenten:

- Omgevingswet: Staatsblad 2016, 156
- 4 uitvoeringsbesluiten (Omgevingsbesluit, Bkl, Bal en Bbl):
 - consultatie afgerond
 - toetsen afgerond
 - voorhangprocedure bij TK en EK: afronding 13 juni a.s.
 - eind juni 2^e behandeling ministerraad
 - begin juli adviesaanvraag bij Raad van State
 - notificatie in Brussel
- ministeriële regeling: wordt vanaf 1 juli opgesteld
- 4 aanvullingswetten (geluid, bodem, grond en natuur): in procedure
- 4 aanvullingsbesluiten (idem): in procedure
- Invoeringswet (overgangsrecht; aanvullingen/wijzigingen Omgevingswet):
 - ontwerp-wet eind juni in ministerraad
 - begin juli adviesaanvraag bij Raad van State
- Invoeringsbesluit (overgangsrecht; aanvullingen/wijzigingen van de 4 uitvoeringsbesluiten): wordt vanaf 1 juli opgesteld



Tijdplanning stelselherziening:

- Inwerkingtreding niet voor juli 2019
- Minister I&M in EK 30 mei: "ik ga de planning nogeens goed bekijken en laat na de zomer mijn conclusie weten"

Duurzaamheid in Ow: basis is goed

- centraal element in de maatschappelijke doelen van de wet (artikel 1.3 Ow): *Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling (.....), gericht op het in onderlinge samenhang:*
 - o *a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en*
 - o *b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.*
- duurzame ontwikkeling: Brundtland-definitie: balans planet, profit, people
- artikel 2.1 Ow: *bestuursorganen oefenen hun taken en bevoegdheden op grond van deze wet uit met het oog op de doelen van de wet*
- Ow-instrumenten voor duurzaam handelen:
 - o Ow gaat uit van integrale beoordeling van gevolgen bij de besluitvorming over beleid en projecten
 - o Zes kerninstrumenten:
 - Omgevingsvisie: strategische visie
 - Programma: bevat maatregelen (sectoraal, gebiedsgericht)
 - Decentrale regelgeving (zoals gemeentelijk omgevingsplan)
 - Algemene rijksregels over activiteiten
 - Omgevingsvergunning
 - Projectbesluit

Kritiek (o.a. G32-reactie in consultatie mbt de amvb's):

- *“voor het faciliteren van de energietransitie svp voorzien in meer handvatten en het wegnemen van belemmeringen”*
- vergelijkbare kritiek mbt klimaatadaptief/waterrobuust bouwen
- huidige kabinet onderkent dat de voorliggende ontwerp-amvb's niet zijn toegeschreven naar energietransitie en klimaatadaptief bouwen
- huidige kabinet onderkent expliciet het belang van energietransitie (Energieagenda december 2016) en klimaatadaptatie (nationale klimaatadaptatiestrategie NAS december 2016) → zie ook NOVI-agenda
- huidige kabinet laat uitwerking aan volgend kabinet over:
 - o Uitwerking Energieagenda
 - o Deltaplan ruimtelijke adaptatie (Prinsjesdag 2017)
 - o Uitvoeringsprogramma NAS (eind 2017)
 - o NOVI (motie Stienen EK: “NOVI moet richtinggevend kader voor korte en lange termijn voor o.m. energietransitie zijn”)
 - o TK-behandeling initiatiefwetsvoorstel GL/PvdA/SP/D66/CU Klimaatwet (→ omgevingswaarde mbt CO2 + tussendoelen + decentrale taakstellingen?)
- bij die verdere uitwerking gaat ook bekeken worden of de Ow en de 4 uitvoeringsbesluiten aangevuld of aangepast moeten worden (betreft o.m. sturingskeuzen mbt governance: centraal/decentraal)

Tussenconclusie irt energietransitie/klimaatadaptatie:

- Ow-basis is goed (maar kan natuurlijk altijd explicieter)
- Ow bevat prima instrumenten

- concrete verdere uitwerking moet nog plaatsvinden
- regeerakkoord volgend kabinet????

Mogelijkheden Ow-instrumenten:

- talrijk
- deels in verlengde huidige regels (plaatsing windturbines e.d. is niet nieuw)
- deels nieuwe mogelijkheden voor gemeenten, bijvoorbeeld:
 - Bbl-mogelijkheid voor gemeentelijke maatwerkregels in omgevingsplan mbt:
 - strengere epc-eis voor nieuwbouw
 - de milieuprestatie van bij nieuwbouw toe te passen bouwmaterialen
 - omgevingsplan kan tevens als lokaal energie- en warmteplan gaan functioneren
 - gemeente kan in omgevingsplan aansluitplichten voor eigenaren van gebouwen opnemen mbt electra, gas en warmtenetten
 - gemeente kan in omgevingsplan houtstook reguleren
 - gemeente kan in omgevingsplan slagschaduw en lichtschittering windturbines reguleren
 - tav klimaatadaptief/waterrobuust bouwen kan gemeente in omgevingsplan regels stellen over:
 - locatie van vitale functies
 - waterhuishoudkundig bouwrijp maken van gronden
 - te hanteren bouw-/vloerpeil
 - maximale diepte van ondergrondse constructies
 - met het oog op waterkwaliteit toe te passen bouwmaterialen
- concrete verdere uitwerking pas zinvol als volgende kabinet aantal nadere beleidskeuzen heeft gemaakt
- in de tussentijd mogelijkheden verder verkennen/onderzoeken bijvoorbeeld via green deals, city deals e.d., experimenten ogv Chw
- voorbeelden:
 - green deal Aardgasvrije wijken (Rijk samen met 30 gemeenten, 12 provinciën en 5 netbeheerders)
 - city deal Klimaatadaptatie

Voorbeelden gemeentelijke mogelijkheden Ow-instrumenten:

omgevingsvisie:

- *strategische visie met ruimte voor gebiedsgerichte aanpak van de energietransitie, dit gerelateerd aan de kenmerken van gebieden en de energetische kwaliteit van gebouwen. Zo kan aangegeven worden welke wijken wat betreft infrastructurele mogelijkheden of kostenefficiëntie in aanmerking komen voor warmtevoorziening van een warmtenetwerk en welke gebieden niet en waar meer woninggerichte of woningblok/straatgerichte aanpakken nodig zijn om CO-2 neutraliteit te realiseren*
- *voor infrastructurele werken kunnen voor de planning ook afschrijvingen van wijkinfrastructureur een rol spelen (bijv. aanleg warmtenetwerk koppelen aan afschrijving van gasnetwerken of aan rioolvervanging, etc.)*
- *ook kan de wijk-woningtypologie bepalend zijn voor de wijze van aanpak van de energietransitie (bijv. meer gelijkvormige wijken/straten via straat- en wijkgerichte isolatiestrategieën en grootschalige aanbestedingen)*

omgevingsplan:

- zie de hierboven gegeven voorbeelden, o.m. omgevingsplan als lokaal energie- en warmteplan

programma's:

- bijvoorbeeld mbt gebiedsgerichte uitfasering aardgas

vergunning- en meldingplichten:

- in omgevingsplan kunnen omgevingsvergunningplichten en meldingplichten worden opgenomen